

Dejan Aleksić

ČEŠALJ

Nije ga naročito pogađala izvesnost da će rano ostati bez kose. Glava s pristojnom frizurom bila je odavno prevaziđen preduslov muškog šarma. Uopšte uzev, dlake već po-uzdano gube istorijski značaj u shvatanju lepote tela, odlučnog da se osloboди tragova čovekovog sumnjivog porekla. Nastupa epoha telesnog čistunstva, bez viškova i rudimenta, praćena opterećujućim kultom zdravlja. Zato bi rutinu jutarnjeg prikupljanja opalih vlasi s jastuka obavljao bez mučnih osećanja koja prizivaju misli o gubicima. Sve do one subotnje večeri, isprva nalik na bezmalо sve prethodne – ako se izuzme sitno neочекivano otkriće. Na prvu pomisao, detalji ne upravljaju sudbinama. Posebno kod uverenih u to da iza sudbine postoji određen viši plan, što nije bio deo njegovih načela. Pojam sudbine razumeo je pre kao prevaziđen oblik ljudske potrebe da se pravda sopstvena slabost. Više je voleo pojma *ritual*. Počev od same zvukovne strukture te reči, sve do njenog drevnog porekla.

U ponavljanju malih *rituala*, kojima je održavao privid urednog života, odlazak u pozorište subotom nametnuo se kao jedan od važnijih. Po izlasku iz zagušljive sale najpre bi se sjurio do toaleta i žmureći otplatio dug fiziologiji. Nekoliko desetina sekundi ispunjenih urinskim žuborom bilo mu je dovoljno da iza zatvorenih kapaka uredi utiske o predstavi. Obično su ga ostavljale ravnodušnim. Pokušaji nalaženja novog scenskog jezika i formi postali su strašna gnjavaža. Upravo tako bi, da ima kome, bez zadrške i rekao: gnjavaža. U takvom sažetom opisu nalazio je svu potrebnu izražajnost da o nekoj stvari sudi s prezicom koji još ne prelazi u uvredu. Tako je ujedno zadržavao pravo pred samim sobom da i dalje odlazi na premijere, mada je neretko pomicao da digne ruke od te beskorisne navike – da se tu radilo samo o navici. Obilje sporih i jednoličnih dana nije mu prepuštalo ništa drugo sem da povremeno napravi kakav čvorić na niti koja se namotavala oko praznog središta. To su bile navike – čvorići i petljice na kalemu njegovog vremena. Gotovo da je mogao da oseti kako dlanom zadovoljno prelazi preko tog kvragavog klupka. Voleo je neravnine, reljef i svakovrsne grbe što u prostor unose nemir jednak životu. Glatke površi bile su povod za potištenost i klonuće. Ako je gubitak kose uopšte i budio nekakvu zebnju, za nju nije bilo drugog razloga osim pri mučnom zamišljanju sopstvenog temena, glatkog i usijanog na letnjoj žezi.

Redovni odlasci u pozorište svakako su nadrastali puku naviku. Ponavljao ih je sledeći u tome, kako se uprošćeno kaže, neki dublji smisao. Nije bilo sasvim jasno kakav, ali smisao često u takvoj nejasnoći nalazi dobrog saveznika. Mogao je to da oseti i odmah iza tog osećaja sledio je mali smešan spokoj, sličan fiziološkom miru posle praznjenja bešike. Ovog puta se čak i osmehnuo svom odrazu u ogledalu dok je prao ruke. Iz pozorišnog foajea dopirali su glasovi publike, uglađenog odreda koji prelazi granicu između artikulisane iluzije i obične zbilje. Oduvek mu je bio odbojan žagor javnog kulturnog života, zvučno mlivo beskorisnih umnih parola i dosetki od kojih pamet ostaje na vetrometini.

Otresao je mokre šake i, shvativši da u toaletu nema ubrusnog papira, nakratko pružio ruke ispred sebe, kao mesečar. Potom je posegнуо u unutrašnji džep kaputa. Platnene maramice, ta prevaziđena higijenska tekovina, prema njegovom shvatanju reda i dalje su imale snagu simbola u kojem se ukrštaju elegancija i dostojanstvo. Vreme i običaji ponekad nepravedno pregaze dostignuća čiju su vrednost potvrđili vekovi trajanja. Ko je izmislio maramice? Stari Grci? Rimljani? Sigurno ne srednjovekovno monaštvo s doktrinom negiranja privatne svojine. Barok, zasigurno svet barokne vlastele. Ili rokoko snobovi. Trebalo je otirati masnu šminku i sve one veštačke mладеžе. U svakom slučaju, nije mogao da zamisli ništa odvratnije od smotuljaka upotrebljenih papirnih maramica za koje ruka u džepu zapne tražeći ključeve ili novčanik. Dakle, maramica je, ispeglana i uredno presavijena, čekala na tačno određenom mestu. Ova za kojom je posegнуо imala je čak i monogram, plavim koncem izvezeno „A“ u čije značenje nije imao želju da pronikne. Jednoslovni vez bio je sasvim dovoljan trag smisla, jasan i bez dokazivanja. Možda se upravo zato vera u utvrđen poređak stvari srušila kao peščana palata kada je umesto maramice u džepu kaputa napipao – češalj. Isprva se ustezao da ga pogleda, kao da će ga izvučena na videlo ova stvar izložiti nečemu neprijatnom. Nikada nije posedovao češalj, ni u vreme kada je to moglo imati smisla. Još jednom se sreo sa sopstvenim likom u ogledalu. Toalet je bio prazan, ali vlastiti odraz ume da zapreti silinom nezgodnog svedoka. Prešao je vrhom kažprsta po zupcima češlja i dalje ga držeći u zatočeništvu džepne tame. Ili je, zapravo – takva mu misao sevnu kroz svest – on sam bio začetnik, s rukom smešno zadenutom u unutrašnji džep kaputa, donekle pognut, sprečen da u takvoj poziciji izđe napolje. Naposletku, mozak traži da tačnost nalaza potvrde i druga čula. Bio je to crn muški češalj, s pouzdanom istorijom upotrebe, na šta su ukazivale sitne brazgotine u plastici i jedan polomljen u nizu onih sitnijih zubaca. Jedva se snašao da ga ne ispusti. Držanje tuđih ličnih predmeta u rukama izaziva naročitu vrstu nelagode. Slučaj se komplikuje ukoliko nas takva stvar podseti da smo obeleženi izvesnim manjkom koji tu stvar, gledano iz naše perspektive, čini besmislenom. Nakratko se setio davnašnje scene iz prodavnice cipela, bogalja što se nogavica podvijenih do trupa voza kolicima između rafova. Košcate šake ogrubele od beskrajnog pokretanja točkova, kačket iskrzanog oboda, vindjakna zamašćena i teška na sam pogled, s dva potamnela ordena mesto dugmadi. Pamti i njegov iritirajuće vedar izraz lica, taj zadovoljni zbir krivulja i senki koji zovemo portret. Pravi jeretički incident, fanatik zalutao u svetilište pogrešne vere, cinizam pod kojim vri kisela krv. Seća se i da je jedna žena u radnji nagonski povukla dete ka izlazu. Iza pogleda potonulog u tužnu očnu vodu goreo je prezir: prašino dvoноžna, vlasnici koraka i đonova, svetino što habaš ovaj žalosni zemaljski šar!

Ka garderobnom pultu, nema druge. Tamo je onaj livrejisani momak, s osmehom bankarskog činovnika. Mora biti da on potpisuje ovu zabunu. Prosto je: pri preuzimanju kaputa, bundi i sakoa stvari mogu da ispadnu i potom završe u pogrešnom džepu. Jasna stvar. Hitajući preko mermernog hola, stiskao je češalj poput krunskog dokaza. Zupci zarijeni u meki dlan svedočili su da je u pravu. Momak za pultom već je primetio njegovo

žurno bliženje – odlučnost čoveka koji isteruje pravdu, sladak pobedonosni hir. Jedan ostareli par pomakao se u stranu. Grupu studentkinja obuze kikotanje. Svestan da postaje središte pažnje, on oseti blage trnce u potiljku, ali – ne, ništa ga neće sprečiti da ovo privede logičnom ishodu. Hoću objašnjenje! – reče, hvatajući se za pult kao nesiguran plivač za ivicu bazena. Na prizor pročelavog posetioca koji mu maše češljem ispred lica od mladićevog osmeha ostao je samo okvir bez sadržaja. Čitavo predvorje zaodenu tišina. Tačnije rečeno, sav prostor su zaposeli najednom prigušeni glasovi i zvuci, što je od tišine stvorilo epizodistu u napetom činu. Na tren je pomislio da se predstava sa scene pre selila u foaje, s publikom slučajno zatečenom u neočekivanoj, pridodataj sceni. Moguće je da u tom osećanju nije bio usamljen. Tek nekolicina gledalaca, ali najposvećenijih, onih koje je teško zavarati idejom da pozorište predstavlja samo ono što vidimo između „podizanja i spuštanja zavese“. A u središtu dramske radnje – on i mladi garderober, s crnim češljem na sredokraći između lica. Trebalо je nešto reći, ali šta? Pokušavao je da se seti velikih dramskih replika. Makar onih koje su ušle u kolokvijalnu upotrebu. Nešto znakovito, neku mudroliju u koju se ne sumnja, opšte mesto kulturnog pamćenja. Ovakvo istrgnutu iz matičnog scenskog okvira takva rečenica bi mogla dobiti sasvim novu vrednost. I zašto da se ne prepusti igri kad mu je već zapala glavna uloga. Naponsetku je izgovorio: „Ovo nije moje, ali maramica jeste. Hoću razmenu.“

Neko se nakašljao, ali to je bila sva reakcija na njegove reči. Sada se tišina obrnula na svoju zlu stranu. Palac uperen ka tlu. Promašaj i gubitnička teskoba. Teatarapsurda u kojem besmislica ne dobacuje dalje od onoga što jeste. Češalj u njegovoj ruci zadrhta i postade mu jasno da se on sam, a ne taj đavolji predmet, zadesio na krivom mestu. Ja sam češalj, pomisli, i na trenutak ga obuze drhtanje. Nije ni sačekao da mladić s druge strane pulta nešto kaže. Tutnuo je češalj nazad u džep i istrčao na ulicu.

* * *

Tetka nije volela lešnike. Čak ni u vreme kad je imala zube. Ali redovno je tražila da joj donosi čokolade s lešnicima. Takav je život, govorila je, nešto moraš da zaobilaziš.

Tri godine u Domu za stare nije joj oduzelo vedrinu i povremenu želju da bude zajedljiva, što se moglo razumeti samo kao znak nepristajanja na slabost. Obilazio ju je nedeljom. Nije to uračunavao u svoje rituale već u prostu ljudsku pažnju. Kao jedini preostali srodnik, tetka je značila poslednju živu kopču s porodičnom istorijom i poreklom. Osim toga, već se bio preselio u njenu kuću, omanju i pomalo zapuštenu, ali na vrlo lepom mestu. Uz nekoliko sličnih trošnih zdanja, praktično se nudila građevinskim predatorima, spremnim da za kratko vreme pitomi izgled tog kraja preoblikuju u koloniju hladne arhitekture. Ali ne samo njima. Prilikom prošle posete u tetkinoj sobi je zatekao nepoznatu mladu ženu. Kora tek oljuštene narandže pokrivala je naslov knjige u njenom krilu. Neznanka se osmehnula i pružila ruku. Nije prihvatio pozdrav. Kosnula ga je promisao da u tetkinom životu postoje osobe za koje ne zna. Još više ga je uz nemirilo kada je žena počistila ostatke voća s knjige čiji naslov je bio *Veruj u moju reč*. Silueta Spasitelja ruku raširenih preko korica ocrtavala se na pozadini od plavog zračećeg svetla.

„Vi mora da ste...”, zaustila je žena i dobila iznenađujuće brz potvrđan odgovor. Obično se nije snalazio u sličnim situacijama, ali sada ga je pokrenuo čudan i nagao strah da bi svoje ime mogao čuti iz njenih usta. Tetka ga je sigurno pominjala. Pričajući o sebi, svakako nije mogla da ga zaobiđe. Dakle, njegovo postojanje bilo je činjenica u svesti osebe koju do sada nikada nije sreo. Dovoljno za dodatnu napetost. Čak i više od toga: razlog za uzmicanje s jedne, ali i povod za napad s druge strane. Nije poznavao osećaj religioznosti, niti ga je privlačilo pripadanje bilo kakvoj zajednici. Verskoj ponajmanje. Koliko se sećao, ni tetka nije imala drugačija gledišta. Njena teška narav odbila bi i najtvrddeg vernika u pokušaju da je privede istini višeg reda. Otuda mu se ovaj susret nametnuo kao zagonetka. Neznankino lice je i dalje nosilo izraz spokojsstva za koji bi se mogao zakleti da je stvar vežbe. Tako to oni rade, pomislio je i na trenutak priuštio sebi malo jeda spram zamenice *oni*.

„Vidim da ste se upoznali”, reče tetka ulazeći u sobu. Kretanje leve, donedavno odvezete noge, i dalje je pomagala rukom. Hodalica nije dolazila u obzir – onaj izričiti starački otpor prema pomagalima kao vidu potpisivanja kapitulacije. Žena smesta poskoči ka njoj, gotovo ga odgurnuvši u prolazu. Neka, mogu ja to, odbila je tetka pruženu pomoć. U tom komešanju na vratima on se oseti kao višak, čak smetnja. Srećom, žena je ubrzo pokupila svoje stvari i otišla. Samo je tanjirić s kriškama narandže ostao da svedoči o njenoj hrišćanskoj misiji. Tetka se ispružila na krevet, uključila televizor i snizila jačinu zvuka. Uvek bi tako radila kad on dođe u posetu. I uvek bi to bio nedeljni kolažni program za široko gledalište, putujući cirkus, s gostima vrlo različitih profesija ili opsesivnih zanimacija, od lekara i ponekog lokalnog istoričara, do plesača, ribolovaca, kozmetičara i pesnika naivaca. Uz prigušen ton sav taj karnevalski koncept delovao je još blesavije.

Mimo silne želje, nije se usuđivao da započne razgovor o tajanstvenoj posetiteljki. Čekao je da to učini ona, ali razgovor je krenuo na sasvim drugu stranu. O stanju biljaka u dvorištu, oluku koji se otkačio i o rupi na ogradi kroz koju redovno upada susedov terijer samo da bi zapišao ruže. Iako joj je to više puta predlagao, tetka je godinama odbijala da vikend provede kod kuće. Više joj se sviđalo da samo sluša o prilikama iz okruženja u kojem je provela život. Kao da bi povratak tamo, makar i na koji dan, poljuljao temelje jedne nove i sasvim prihvaćene stvarnosti. Bio je siguran da posredi nije strah od moguće nostalгије, već naprosto odluka koje se tvrdoglavu držala, bezmalo namčorluk. Ni on sam nije povlađivao inače zakržljaloj sentimentalnoj strani svoga bića. I najmanja naznaka da preko misli pada senka nečeg dirljivog bila je znak za uzbunu i komandu da se preko zidina duše nakrenu kazani s katranom.

„Taj propali advokat, nikad ga nisam podnosila, ni njegovog glupog kera. I koliko dugo ta rasa uopšte živi, zar mu nije vreme da odapne?”, prosiktala je tetka i gurnula krišku narandže u usta. To ga podseti da izvadi čokoladu. Žuti omot je zašuštao i starica vrhovima prstiju pređe preko čokoladnog tela, kvrgavog od zatopljenih lešnika. Pre nego što će početi s lomljenjem komadića, kao da pristupa obredu, skidala je protezu koja bi

netom bućnula u čašu s rastvorom. Čokolada nije za zube, već za jezik i nepce, govorila je. I još: čokolada ima vremena za nas. Ovo drugo je izmicalo njegovom razumevanju. Šta uopšte znači da čokolada ima vremena za nas? Možda da mi nemamo dovoljno vremena za nju? Može biti, pomiclao je, da tetka pravi aluziju na kratkotrajnost našeg zemaljskog veka. Ili na prokletu ljudsku prirodu, neodmerenu u času strasti. U svakom slučaju, imao je veoma malo strpljenja za metafore s čokoladom. Kao što je, s druge strane, osećao snažno gnušanje prema načinu na koji je tetka jede. Ako bi se u kockici koju je strpala među vilice našao lešnik, njene su usne prelazile u poljubačni oblik. Tako je jeziku ostavljala prostor za fino kotrljanje koštunjave kuglice po ustima sve dok je ne oslobođi slatke rastopine i vrati u stanje čistog ploda. Zatim bi zaliha lešnika koje je držala u teglici kraj kreveta narasla. Znao je da njima hrani ptice. Izmrvi ih noktima i ostavi na prozoru.

„Marijeta vrlo zanimljivo priča o grehu”, promrmljala je između dva sisanja lešnika. Stresao se na ove reči. Kao da ga je iz tog strogog imena zapahnuo hladan i voštani miris verskih odaja, a na pomen greha oseti kako ga obuzima bes. Skrenuo je pogled ka utišanom televizoru. Pred pozadinom od ozarenih lica iz publike, neki veseljak je pokazivao umeće sviranja u češalj. Ništa se nije čulo, ali mogao je da zamisli kako to groteskno zvuči. Dovoljno da mu tako uznenirenom pripadne muka. Marijeta. To ime je odzvalo u sudarima vlastitog eha pod svodovima njegove lobanje. Iz svakog sudara zaiskri-lo bi poneko sitno pitanje, koje se nije usuđivao da izgovori naglas.

„Tako lepo ume da uglaanca reči, kao i svi sektaši”, huknu starica i odloži čokoladu na noćni stočić. Mogao je da odahne. Dakle, tetka nije bila lakoverna. Marijeta je naivna prodavačica boga koja za svoj proizvod neće dobiti kuću. Kuća može biti samo njegova, po svakoj pravdi, pa i nebeskoj. Tamo su već odomaćeni njegovi tragovi i mirisi, tišina ima oblik njegovog čutanja. Teritorijalnost intime. Unutra je stvorio dovoljno sebe nasuprotni vanjskom svetu, svoj mali monodramski komad bez publike, bez aplauza i komentara po gašenju svetala na sceni. „Mada...”, tetka prekinu njegove misli, „Tvom teći se svidao.“ Otresla je protezu kroz vazduh i uglavila je među vilice. „Taj advokat. Često su igrali šah u dvorištu. Imao je tada drugog psa, mnogo većeg, ali i mnogo kulturnijeg. Sedeo je mirno uz njih i pratilo svaku partiju. I zavijao bi na svaki pogrešan potez svog vlasnika.“ Na ovom mestu tetka zastade, a potom prasnu u smeh. „Poverovao si, zar ne?“ On samo slegnu ramenima, ne znajući kakav bi joj odgovor prijaо. „Veliki je to kicoš bio. Uvek uglađen, doteran, čak i kad orezuje živicu ili mete oko kuće. Takav je dolazio i kod nas na ta šahovska popodneva. Njih dvojica bi postavili stočić skroz pored kapije i... Podmazuješ li redovno kapiju?“ Prenuo se i klimnuo glavom. „To ti nije teško, a mnogo znači. Kapija koja škripi prvi je znak da domaćinstvo srlja u propast.“ Tetka za ovim rečima uzdahnu, kao da ima jednu brigu manje. Potom sasvim tiho, naglo porinuta u dubinu sećanja, izgovori: „Češalj.“ On najpre oseti peckanje u potiljku, pulsirajuću tačku što se brzo širi u rameni grč i pomućuje vid. Gotovo da je malo i uzmakao pred njom, najednom tutdom i odsutnom, poput zaposednutih osoba kroz koje progovaraju mračne sile. Pomisli

opet na Marijetu. Mora da ta verska profiterka utvrđuje vlast nad umom njegove tetke, intuicija ga nije prevarila. Ali tetka se trgnu iz zagrljaja dalekih slika. „Potezao je često za njim, za tim češljem. Kažem ti: pravi kicoš. Kad god dobije partiju vadio bi češalj i po-pravljao frizuru. Sve dok mu jednom tvoj teča, iz nekog detinjastog hira, nije istrgao češalj i zafrljačio ga preko ograde na ulicu.” Sada su se oboje zacerekali. Ona kao da pred sobom iznova vidi komičnu scenu, a on s olakšanjem što su tamne misli o Marijeti opet zgasle. „A onda...” Tetkino lice je naglo otvrdlo. „Onda je pas istrčao za bačenim češljem. Zaškripale su kočnice. Puklo je kao kad tučeš okačen tepih.” Iza kratke tišine, tetka je od-vila ostatke čokolade i potopila protezu u čašu.

Napolju je mirisalo na dolazeću kišu. Zaputio se ka glavnoj kapiji. Leđima okrenut domski vrtlar grabuljama je češljao travnjak prema kamarama suvog lišća.

* * *

Nije odmah otišao kući. Do uveče se besciljno vozio gradskim linijama, menjajući tramvaje i autobuse slučajnim odabirom. Lica, vozila i zgrade ubrzavali su smenu po-kretnih prizora tako da se njegov pogled povremeno povlačio ka unutra, prema slikama iza očiju. Može li se biti glasnik između dva podeljena sveta? Poželeo je da oseti tugu, ali nije nalazio više od ravnodušnosti.

I pre nego što će zakoračiti u svoju ulicu video je odseve plavog svetla što ritmično zaseca visoku noć. Kola hitne pomoći se sjuriše pored njega nestajući među zgradama, a za njima i susedov terijer u trku. Tek onda se začula sirena. Podigao je kragnu kaputa i ruku zarivenih u džepove stajao pred svojim dvorištem sve dok je mogao da čuje taj zvuk. Nije mu se ulazilo u kuću, ali postajalo je hladnije i dvorišna kapija najzad grozno škripnu.

Na stolu su ga sačekali ostaci ručka. Volju za večerom izgubio je delom zbog toga, ali više zbog tatkine upravo pristigle poruke: „Sledeći put mi donesi i neku bombonjeru, da imam čime da ponudim goste. Marijetu sam poslužila lešnicima.”

Uključio je televizor i besciljno menjao programe. Zadržao se na emisiji o misteri-jama drevnih civilizacija. Obično bi mu se prispavalo od monotonog glasa naratora, ali sada je osećao samo čudnu teskobu u kojoj nema mesta za san. Setio se onih večeri kad je u ranoj mladosti čitao filozofe i mističare. Svet je postojao samo onoliko koliko bi mu on dozvolio. Da li ga je život nadigrao? Kako se dogodilo da je sada tako naivno zatočen u njemu, zagledan u varke koje ne bi opsenile ni decu? Namah ga spopade stid pred sa-mim sobom od ovako naivnih pitanja. Između pomisli da spremi večeru i želje da ma-sturbira odlučio se za ovo drugo. Nije išlo. Egiptolozi s baterijskim lampama tiskali su se kroz uzane lavirinte ka grobnici. Okrenuo je glavu od ekrana i pokušao da zamisli Ma-rijetu. Mašta se uvežbano pokrenula iz dubina usamljeničke požude. Crna haljina koja miriše na vosak, belina blago povijenog vrata, usne neznatno razmagnute. Oseti udar toplove u obrazima. Nije oklevao da je snažno privuče sebi. Ruke su prešle preko čvrste zadnjice, jezik je puzao uz vrat. Moglo se čuti kako pod dlanovima pucketa tkanina. Re-žirao je scenu pažljivo, igrajući se u mislima svetlom i senkama. Žena je oživljavala pod

njegovim dodirima kao sitna vatra koja traži trud, dah tako odmeren da ne ugasi već da izvije plamsaj. Morao je da joj podari i glas. Bezglasan prizor još nije bio dovoljan za kovitlac njegove spore krvi. Bio mu je potreban glas. Veruj u moju reč, rekla je. I on je poveroval. I čekao je. Da čuje tu reč. Neku skarednu, sočnu, besramnu reč sa tih usana koje propovedaju čistu istinu.

Iz maštanja ga je prekinula lupa oluka. Kao uhvaćen u nedelu, on poskoči i navuče pantalone. Ubrzo krupne kapi udariše u okna. Vetur se uvlačio pod krovne grede i otuda zavijao, dopuštajući da ga u predasima zameni cvilež psa. Ogrnuo je kaput i izašao u dvorište. Pred kućom je sedeо susedov terijer, prljav i mokar, očiju skrivenih pod dugom umršenom dlakom. Uveo ga je u kuću i spustio tanjur s ostacima ručka na pod. Sобу ispunil vonj pokislog krvnog. Osvetljeni samo svetlošću ekrana, predmeti su vodili tajni život mrtve prirode. Uhvatilo je trenutak kada je mlada arheološkinja obazrivo dotakla piktogram na zidu. Pređe dlanom preko mokrog temena razmišljajući šta će s pridošlicom. Pitao se vidi li išta taj čupavi pas. Potom izvuče češalj i pride mu. Životinja je bila mirna i on ugleda vlažne prijateljske oči. Svet je počeo da se pomalja iz tame, sasvim nov i neverin, još bez reči kojima se veruje. Češljao je psa i plakao.